

SUPSPORT

magazine

NR 6
DEC 2011

MAGAZINE OVER LEVEN, WONEN EN WERKEN MET EEN LICHAAMELIJKE BEPERKING

Quickie
Built 4 Me

Cannabis
als medicijn

Wonen
op water

Wonen op het water

Ed Bijman is architect en droomde al jaren van het ontwerpen en bouwen van een eigen woonark. Die droom leek in duigen te vallen toen hij, vlak voor de bouw van de ark, door een tragisch ongeluk een dwarslaesie opliep. Hij zette echter door, schetste onder het leeslampje van zijn ziekenhuisbed de nodige aanpassingen en inmiddels woont hij een half jaar op het water.

Een woonboot is nu niet direct het eerste waar je aan denkt als je aan een rolstoelvriendelijke woning denkt. Toen Ed Bijman in 2006 voor de lol begon te schetsen aan zijn woonark, zat hij echter ook nog niet in een stoel. 'Het was al lange tijd een wens van me om mijn eigen woonark te bouwen', vertelt Ed. 'De vrijheid, het uitzicht, het leek me fantastisch. Ik ben op een gegeven moment gewoon begonnen met schetsen, om ook een keer iets voor onszelf te ontwerpen.'

BRIEFJE

Gelijktijdig met het schetsen begint Ed de markt voor woonarken in de gaten te houden. 'Als je op het water wilt wonen heb je een ligplek nodig en een woonboot. Vooral zo'n ligplek is moeilijk om aan te komen, want er zijn er niet veel van. Naarmate we bezig waren met die ligplekken en het schetsen vorderde, werd de wens concreter. Toen we na twee jaar echter nog steeds geen ligplek gevonden hadden, besloten we op plaatsen die wij interessant vonden, een briefje in de bus te doen van de bestaande woonboten. Ook dat leverde in eerste instantie niks op, tot we ineens gebeld werden door een dame uit Haarlem. Zij had ons briefje gevonden en was eigenlijk wel van plan om haar ligplek en ark te verkopen. Uiteraard hadden we daar wel oren naar. Haar ligplek was fantastisch: prachtig uitzicht en op een prima locatie. De

ark was veel te klein, maar het was ook niet de bedoeling om daar in te gaan wonen. We werden het eens over de prijs van de plek en de ark en vervolgens gingen we op zoek naar een aannemer die onze ark zou kunnen gaan bouwen. Toen we die partij gevonden hadden, is het ontwerp in een jaar tijd uitgewerkt tot op het niveau van werktekeningen. Fantastisch. Daardoor hadden we ruim de tijd ons eigen huis te verkopen en alles goed te regelen.'

ANKER

Maar toen gooide een ongeluk roet in het eten. 'Tja', zegt Ed, 'het was een ontzettend bizar ongeval. Met de werknemers van mijn architectenbureau hadden we een borrel op een pier in Amsterdam. Het was lekker weer en iedereen was aan het genieten van de zon en een glaasje wijn. We besloten om een groepsfoto te maken bij het scheepvaartmonument dat daar op die pier staat. Ik ging op het anker zitten met beide benen er overheen geslagen. Toen we de foto wilden maken, kwam het hele monument ineens naar beneden zetten en ik kon niet op tijd wegkomen.' Ed ligt dubbelgevouwen tussen het monument, het anker en de bestrating. Zijn benen liggen in een rare kronkel en gevoel in zijn onderlichaam heeft hij niet meer. Er komt een traumahelikopter en een snelle rit naar het ziekenhuis. Een dwarslaesie op niveau L3/L4 is de diagnose.

'Ik lag op een kamertje met een slangetje in m'n neus, en dacht: dit was het nu. De rest van mijn leven lig ik op bed', vertelt Ed. 'Gelukkig vertelde een verpleegster me dat ik dat maar heel snel uit mijn hoofd moest zetten. Mijn dwarslaesie was dusdanig laag dat ik veel meer zou kunnen dan dat. Toen ik dat nieuws hoorde, kreeg ik weer moed. Ik weet nog dat ik maar hoopte dat mijn vrouw de arkenbouwer niet al had gecanceled.'

DOMOTICA

De arkenbouwer krijgt te horen dat de bouw doorgaat, maar dat er wél wat aanpassingen in het ontwerp zullen komen. 'In mijn ziekenhuisbed lag ik 's nachts onder het leeslampje schetsen te maken van de aanpassingen in het ontwerp. Er moest een plateaulift in de ark komen, het bad uit de badkamer worden gehaald, de keuken en het toilet worden aangepast en ik overwoog om de woonkamer op één hoogte te trekken met de keuken. Gelukkig heb ik dit laatste niet gedaan. Ook voor de andere aanpassingen geldt, dat we ze zo subtiel mogelijk hebben gehouden. Kijk, de meeste standaard aanpassingen zijn voor mij too much. Ik kan inmiddels een paar stappen zetten met een orthese, dus ik heb geen toilet van twee bij twee nodig. Zeker als je de ruimte efficiënt wilt inrichten, wil je niet teveel verliezen op je leefruimte. Het hele aanpasproces was voor mij als >>

architect niet alleen uitdagend, maar ook leerzaam. Hoe specifiek pas je je huis aan op je beperking? En wat zijn de gevolgen van die aanpassingen? Bij revalidatiecentrum Heliomare lieten ze me zoveel mogelijk dingen zelf doen met het idee dat je als iets kunt, je het ook moet blijven doen, om die functie te blijven houden. Je kunt je huis ook volhangen met domotica en werkelijk alles automatisch open en dicht laten gaan. Fantastisch als je nauwelijks functie hebt, maar in mijn geval is het niet slim. Ik moet in beweging blijven om mijn functie te houden en daarom doe ik liever zelf die gordijnen open, ook al kost het me iets meer moeite.' Het denken over aanpassingen zet ook een knop om bij Ed. 'Ik zag het aanpassen van bepaalde elementen in een huis eerst als een noodzakelijk kwaad, maar nu ben ik me er veel meer van bewust hoe hard het nodig kan zijn en wat je kunt bereiken met goede aanpassingen. Bewustzijn bij architecten is echt een must en voorheen was dit bij mij minder scherp aanwezig.'

IR-FOLIE

Het moet gezegd worden: de woonark is werkelijk waanzinnig mooi. Vanaf de kade loop je via een trap, of via een hellingbaan naar de voordeur. Eenmaal binnen sta je in een halletje van waaruit je de woonkamer in loopt, of direct naar de werkkamer van Ed en zijn vrouw gaat. De woonkamer is verlaagd en bevindt zich hooguit enkele centi-

eters boven het water, wat resulteert in een prachtig uitzicht, maar vooral het gevoel dat je midden op het water zit. Naarmate je verder de woonkamer in gaat, worden de ramen smaller, om het gevoel van intimiteit te vergroten. Via een gigantische schuifpui kom je op het terras van de woonark waar je zo het water in kunt springen (mits je kunt springen uiteraard) en via een trappetje er weer uitkomt. Het verlaagde gedeelte is via de lift te bereiken vanuit de gezellige woonkeuken. 'Het aanrecht is op een aantal plekken verlaagd', legt Ed uit, 'zodat ik overal goed bij kan. Dit blok, tegenover het aanrecht, loopt over in mijn werkplek. Deze is in principe open, maar kan ook worden afgescheiden van de keuken door uitschuifbare panelen.' Ook al is het winter, de deur naar het terras staat open. Is dat niet zonde van de warmte? 'De kachel staat uit hoor', lacht Ed. 'Er is nu genoeg zon om de ark mee warm te stoken. Dat komt door de enorme hoeveelheid glas in de ark. Om te voorkomen dat het in de zomer om te stikken is, is het glas voorzien van IR (infra-rood)-werend folie. Dat werkt echter alleen als de zon schuin instraalt. In de zomer, wanneer de zon hoog aan de hemel staat en de instraling schuin is, wordt de IR-instraling buiten gehouden, terwijl in de winter, wanneer de zon laag staat en de instraling haaks op het glas is, de warmte juist wel binnenkomt.'

ANDERS

Ga je met de lift, of de trap helemaal naar beneden, kom je bij de slaapkamers.

'We zitten hier op één meter zeventig onder de waterspiegel', zegt Ed. 'Er zijn arken die dieper liggen, maar ik heb dit zo ontworpen dat je in de slaapkamers ook nog over het water uitkijkt en dus een ruimtelijker gevoel krijgt.'

Naast de slaapkamer ligt de badkamer, voorzien van een paar simpele aanpassingen. Ed: 'Ik kan met mijn rolstoel onder de wasbak rollen en in de douche is een zitje gemonteerd. Achteraf had ik dat bad er best in kunnen laten zitten, maar ach, dat is niet zo erg. Eigenlijk is de bouw net iets te vroeg gekomen, want om te kunnen bepalen wat je allemaal wel en niet kunt met je beperking heb je gewoon tijd nodig. Ik had nu een paar dingen dan toch net ietsje anders gedaan.'

Onder de woonkamer heeft Ed een berging gemaakt, waar je weliswaar niet kunt staan, maar wel ontzettend veel spullen kwijt kunt. En via de lift is de berging ook voor hem bereikbaar.

Hoe bevalt het nu eigenlijk, het wonen in zo'n ark?

'Fantastisch', zegt Ed. 'Het uitzicht, de ruimte om je heen, het is echt heerlijk. Afgelopen zomer kwam ik uit mijn werk en was mijn dochter met vijf vriendinnen hier om het huis aan het zwemmen. Dat is pas leven hoor...'

